kyní porušení držby nastalého usnesením obecního výboru, jakožto orgánu o záležitostech obecních se usnášejícího (§ 29. obec. zříz. ze dne 15. března 1864, z. z. pro markr. Mor. č. 4); naopak dle všeobecného znění § 339. ob. zák. obč. byli oprávněni pohnati před soud i toho, kdo bezprostředně dal podnět k rušivému činu.

Jak nižší soudové souhlasně zjišťují, žalující byli v držení částí půdy ve spor pojatých, poz. parcel č. 80 a 2039/2 ve Sv., a na nich zřízeného žentouru a drátěného plotu. Obec Sv., jež jest dle § 27. cit. obec. řádu povinna dbáti platných zákonů, neměla práva hájiti svého domnělého vlastnictví k označeným pozemkovým plochám autoritativně a usnášeti se, že žalobce zbaví násilně držby jejich. Žalovaný, jemuž žalující ohlásili dopisem ze dne 17. července 1909, že se budou domáhati soudní ochrany proti každému bez jejich svolení a proti jejich vůli provedenému zasažení do držby řečených nemovitostí, byl tedy povinen, zastaviti dle § 53. l. c. výkon usnesení obecního výboru, které za tohoto stavu věci nelze srovnati se zákonnými ustanoveními o držbě a její ochraně, a vyžádati si rozhodnutí úřadu politického. Opatření obecním výborem usnesené a od žalovaného přes protest žalobců provedené jeví se svémocností, za kterou žalovaný, třeba jednal jako vykonavatel za obec, hledě k ustanovení § 53. ob. zř., jest odpovědeň, poněvadž pořad násilného vytlačení z držby jím volený byl svémocný. Mínění soudu rekursního, že žalovaný není k této žalobě pasivně legitimován, jest právně mylné. F. N.

K otázce stanovení oteckého dědického podílu za živa a výbavy synovy v cestě nesporné.

Otec žaloval svého zletilého svobodného syna na vyklizení ze svého domu.

Při ústním jednání na tuto žalobu ustanoveném uzavřely strany smír, dle něhož se zavázal otec, že žalovanému synu vyplatí otcovský podíl ještě za živa, pak-li dům jeho opustí, a to za 4 měsíce, jakmile tento podíl bude soudem v řízení nesporném právoplatně stanoven.

Žádost synovu o soudní stanovení tohoto podílu v cestě nesporné c. k. okr. soud v O. zamítl z těchto

důvodů:

Žadatel žádá patrně za stanovení dědického podílu po otci za jeho života. Žádost tato jest však neodůvodněna, neboť dle zákonných ustanovení o právu dědickém, zejména §§ 531., 536., 713.,

---

Pozn. red. Srv. rozh. nejv. s. ze dne 22. června 1909 č. R II. 581/9 1 v »Právníku« 1909 str. 865.

717., 718. a 762. ob. z. obč. není o tom pochybnosti, že rodiče po čas svého života svým jměním volně mohou nakládati a je též úplně spotřebovati. Právo rodičů, nakládati volně svým jměním, dochází vzhledem k dětem jejich obmezení jen dle § 951. ob. z. obč., dle něhož jsou dědicové nepominutelní oprávněni, po smrti svých rodičů žádati od obdarovaného vrácení toho, co proti zákonu nad míru obdržel.

Pokud tedy rodičové žijí, nelze mluviti o stanovení dědického podílu a dotud soud není povolán, zaváděti šetření ku zjištění tohoto dědického podílu, neboť toto jen v řízení pozůstalostním, tedy po smrti rodičů, dle §§ 1., 20., 34. cís. pat. z r. 1854, zavedeno býti má.

Slíbil-li otec svému synu, že mu vyplatí dědický podíl za živa, učinil závazek, k němuž v době vzniku nebyl povinen, protože děti dle §§ 536. a 762. ob. z. obč. teprve smrtí rodičů nabývají nároku na dědický podíl. Dle toho jeví se takový slib rodičů za živa slibem darovacím a smlouva taková smlouvou darovací bez skutečného odevzdání; výše daru cestou nespornou stanoviti nelze.

Avšak i kdyby tu šlo o zřízení výbavy synovi ve smyslu § 1231. ob. z. obč., bylo nutno žádost zamítnouti, poněvadž syn jest dosud svobodný a povinnost otce ku zřízení výbavy nastává dle §§ 1222. a 1231. ob. z. obč. teprve oženěním se synovým.

Rekurs

synův zamítnut byl z těchže důvodů, jakož i proto, že žádost bylo odmítnouti také i tehdy, kdyby správným bylo, jak v rekursu se tvrdí, že intencí stran bylo a jest, aby žadateli byl stanoven otcovský podíl k zaopatření a výbavě ve smyslu §§ 139., 166. a 1231. ob. z. obč. Úřední výkon ve smyslu § 1231. ob. z. obč. jest vyloučen, poněvadž toto zákonné místo upravuje pouze případ, když syn, žádající výbavu, jest ženichem, kdežto rekurent sám tvrdí, že potřebuje otcovského podílu, aby mohl na jaře pachtovati větší hospodářství.

Rodičům a jich zletilým dětem jest ovšem na vůli ponecháno, aby ohledně zaopatření dětí smluvní cestou opatřili, co jich poměrům přiměřeným se zdá. Potom jest to ale také jejich věcí, aby smlouvy dle formy a obsahu takovým způsobem uzavřeli, aby tyto eventuelně v cestě žaloby neb exekuce provedeny býti mohly, a nemá to žádného účinku, když strany v takových smlouvách bez jakéhokoliv zákonného podkladu soudu ukládají funkce, ku kterým povolán není, neboť není zákonného ustanovení, které by soudu ukládalo, aby v nesporné cestě stanovil míru zaopatření, o kterém otec a zletilý syn v principu se dohodli.

Nemohou-li se otec se synem sami úplně shodnouti, patří jejich záležitost na pořad práva (§ 2. cís. pat. z 9./8. 1854, č. 208. ř. z.).

Dovolací rekurs byl c. k. nejvyšším soudem pro nedostatek podmínek § 16. téhož cís. patentu zamítnut.

(Rozh. c. k. nejv. soudu ze dne 12. října 1909, R III. 359/9.)

Vlček.